

CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE

RAPORT

**de monitorizare privind implementarea
Planului de acțiuni al Programului național de integritate și anticorupție
pentru anii 2024–2028**

perioada de raport semestrul I 2024

Chișinău 2024

CUPRINS

Acronime	3
Sumar executiv	4
Raport privind gradul de implementare a acțiunilor.....	5
Recomandări și Concluzii.....	23

ACRONIME

AAC	Autoritatea Aeronautică Civilă
AAIJ	Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești
ANA	Agenția Națională a Arhivelor
ANTA	Agenția Națională de Transport Auto
ANI	Autoritatea Națională de Integritate
ANRCETI	Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației
ANP	Administrația Națională a Penitenciarelor
A.O.	Asociația Obștească
ARIJ	Agenția Resurse Informaționale Juridice
ARBI	Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale
ASP	Agenția Servicii Publice
CEC	Comisia Electorală Centrală
CICDE	Instituția Publică „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral”
GIZ	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
CNA	Centrul Național Anticorupție
CNEJ	Centrul Național de Expertize Judiciare
CNPDCP	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal
DJ Găgăuzia	Direcția de justiție a unității teritoriale autonome cu statut special a Găgăuziei (Gagauz-Yeri)
HG	Hotărârea de Guvern
IGPF	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
INP	Inspectoratul Național de Probațiune
INJ	Institutul Național al Justiției
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MDED	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
MJ	Ministerul Justiției
PNIA	Programul național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028
RM	Republica Moldova
SIS	Serviciul de Informații și Securitate
UE	Uniunea Europeană
SPCSB	Serviciul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor
SFS	Serviciul Fiscal de Stat

SUMAR EXECUTIV

Prezentul Raport de monitorizare privind implementarea Planului de acțiuni al Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028 (în continuare - Raport de monitorizare/Raport) este elaborat cu scopul de a urmări și evalua gradul de implementare a acțiunilor stabilite în Planul de acțiuni al Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028 (în continuare – Plan de acțiuni/Program).

Obiectivele monitorizării Planului de acțiuni al Programului vizează următoarele aspecte: 1) stabilirea gradului de realizare acțiunilor identificate Planul vizat, 2) identificarea cauzelor care generează deficiențe în realizarea acțiunilor, 3) elaborarea unor recomandări în vederea asigurării implementării corespunzătoare a Programului, precum și 4) diseminarea informațiilor privind progresul de implementare a Programului. Întregul proces de monitorizare a fost realizat în conformitate cu Metodologia privind monitorizarea și evaluarea implementării Programului național de integritate și anticorupție și a Planului de acțiuni, pentru anii 2024-2028, aprobat prin Ordinul Directorului Centrului Național Anticorupție nr.30 din 24.06.2024¹.

Subsidiar, Programul național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028 a fost aprobat prin **Hotărârea Parlamentului nr.442 din 28.12.2023** constituind un document strategic de referință, care urmărește **creșterea bunăstării și a calității vieții cetățenilor prin eradicarea corupției și garantarea supremației legii.**

Programul național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028 este cel de al 4 document de politici implementat la nivel național în domeniul anticorupție și vine cu o abordare continuă a unor procese lansate și implementate anterior de către Strategia națională de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2023 (aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.56/2017 și modificată prin Hotărârea Parlamentului nr.241/2021). Programul este structurat pe 4 Obiective generale, 14 Obiective specifice și 84 de acțiuni.

Prezentul Raport de monitorizare a fost întocmit în baza rapoartelor semestriale privind realizarea Planului de acțiuni al Programului, prezentate de către entitățile publice implementatoare, total fiind invitate să raporteze 118 entități publice. Prin urmare, în perioada de raport au fost transmise către Secretariatul grupului de monitorizare, rapoarte și informații privind implementarea Planul de acțiuni al Programului, de la **96 de entități publice** (dintre care **74 de rapoarte au parvenit de la entitățile publice centrale și 23 de rapoarte de la autorități publice local de nivelul II**), ceea ce denotă un grad de raportare de 81% la nivel național.

Urmare a analizei datelor și informațiilor prezentate de entitățile, în prezentul raport sunt reflectate gradul de realizare a **12 acțiuni** (acțiunile: 1.2.2; 1.2.4; 1.2.5; 1.4.6, 2.2.2; 2.2.3; 2.2.4; 2.2.5; 2.3.4; 4.2.1; 4.2.2 și 4.2.3), cu termen de raportare - semestrul I, 2024.

Astfel, progresul realizării acțiunilor scadente pentru semestrul I anul 2024 și a celor acțiuni cu termen de raportare semestrială, este reflectat în tabelul de mai jos care este structurat conform Obiectivelor generale și specifice stabilite în Programul național de integritate și anticorupție pentru anii 2024–2028.

¹ https://cna.md/public/files/30_din_24.06._-_Metodologia_monitoriz.pdf

RAPORT PRIVIND GRADUL DE IMPLEMENTARE A ACȚIUNILOR DIN PLANUL DE ACȚIUNI AL PROGRAMULUI NAȚIONAL DE INTEGRITATE ȘI ANTICORUPȚIE PENTRU ANII 2024–2028

pentru perioada: semestrul I anul 2024

Acțiunea	Entități publice /subiecți responsabili	Termeni de realizare	Costuri și sursa de finanțare	Indicatori de monitorizare	Progresul înregistrat
Obiectivul General 1. DEZVOLTAREA ȘI IMPLEMENTAREA STANDARDELOR DE INTEGRITATE ÎN SECTORUL PUBLIC					
Obiectivul specific 1.2. Asigurarea unei guvernări deschise și respectarea transparenței în procesul decizional, până în anul 2028					
1.2.2 Elaborarea și publicarea pe paginile web ale entităților publice a instrucțiunilor clare, destinate publicului, privind procedurile de angajare a răspunderii disciplinare a agenților publici (în special – modul de sesizare a comisiilor de disciplină)	Entitățile publice (la nivel central și local de nivelul II)	Trimestrul IV, 2028 (cu raportare semestrială a indicatorilor de progres)	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	Numărul entităților publice care au elaborat și publicat instrucțiunile	În vederea elaborării și publicării instrucțiunilor privind procedurile de angajare a răspunderii disciplinare a agenților publici, în special, modul de sesizare a comisiilor de disciplină, 44 entități publice (35 entități publice centrale și 9 autorități publice locale) , printre care: <i>Cancelaria de Stat; Parlamentul RM; Autoritatea Națională de Integritate², Consiliul Audiovizualului, Comisia Electorală Centrală³, Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor⁴; Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova; Institutul Național al Justiției⁵, Ministerul Culturii; Ministerul Justiției; Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești; Agenția Națională a Arhivelor; Direcția de justiție a unității teritoriale autonome cu statut special a Găgăuziei⁶; Inspectoratul Național de Probațiune⁷; Centrul Național de Expertize Judiciare⁸; Administrația Națională a</i>

² https://ani.md/sites/default/files/Regulament%20CD_1.pdf

³ <https://a.cec.md/ro/modul-de-sesizare-a-comisiei-de-disciplina-15927.html>

⁴ https://www.ansc.md/sites/default/files/document/attachments/instructiune_sesizarea_comisiei_disciplina_1.pdf

⁵ https://www.inj.md/sites/default/files/new/23/hotcon/HC%20Regulamentul%20cu%20privire%20la%20Comisia%20de%20disciplin%C4%83_2023.pdf

⁶ <https://justice.gov.md/content/regulamentul-cu-privire-lacomisia-de-disciplina>

⁷ <https://probațiune.gov.md/files/getfile/5676>

⁸ <https://www.cnej.gov.md/ro/content/acte-normative-ce-reglementeaza-activitatea-centrului-national-de-expertize-judiciare>

					<p><i>Penitenciarelor</i>⁹, <i>Ministerul Sănătății</i>, <i>Agenția Rezerve Materiale</i>, <i>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</i>, <i>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</i>¹⁰, <i>Agenția Națională de Transport Auto</i>, <i>Ministerul Mediului</i>¹¹, <i>Inspectoratul pentru Protecția Mediului</i>¹², <i>Agenția „Moldsilva”</i>¹³, <i>Agenția „Apele Moldovei”</i>, <i>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</i>, <i>Inspectoratul de Stat al Muncii</i>, <i>Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală</i>¹⁴, <i>Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru</i>¹⁵, <i>Agenția Națională de Cercetare și Dezvoltare, I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”</i>¹⁶, <i>Ministerul Apărării</i>¹⁷, <i>Inspectoratul General al Poliției de Frontieră</i>¹⁸, <i>Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică</i> și la nivel local: <i>Consiliul raional Călărași</i>¹⁹, <i>Consiliul raional Căușeni</i>²⁰, <i>Consiliul raional Hâncești</i>, <i>Consiliul raional Drochia</i>, <i>Consiliul raional Fălești</i>, <i>Consiliul raional Ialoveni</i>, <i>Consiliul raional Șoldănești</i>, <i>Consiliul raional Taraclia</i>, <i>Consiliul raional Telenești</i> au raportat despre constituirea și funcționarea Comisiei de disciplină în cadrul entității. Iar procedura de angajare a răspunderii disciplinare a funcțiilor publice se efectuează conform prevederilor Regulamentului cu privire la comisia de disciplină, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008 cu</p>
--	--	--	--	--	---

⁹ https://justice.gov.md/public/files/2018/transparenta_in_procesul_decizional/august/09/1/reg_comisiei_disciplina.pdf

¹⁰ <https://midr.gov.md/ro/transparenta-decizionala/anticoruptie>

¹¹ <https://www.mediu.gov.md/ro/content/ordine>.

¹² <https://ipm.gov.md/ro/acte-departamentale>

¹³ <https://www.moldsilva.gov.md/lib.php?l=ro&idc=202&t=/Legislatia/Ordinecirculare&>.

¹⁴ <https://agepi.gov.md/ro/content/control-intern-managerial>

¹⁵ www.agcc.gov.md

¹⁶ <https://stisc.gov.md/ro/documente>

¹⁷ <https://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=210&submenuheader=1>

¹⁸ <https://border.gov.md/acte-normative>

¹⁹ <https://www.calarasi.md/index.php/transparenta-decizionala/1937-comisia-raionale-pentru-proddtecta-drepturilor-omului>

²⁰ <https://causeni.md/modul-de-sesizare-a-comisiei-de-disciplina/>

				<p>privire la funcția publică și statutul funcționarului public și a actelor normative instituționale.</p> <p>Totodată, 17 din entități publice raportoare (13 entități publice centrale și 4 locale de nivelul II), printre care: <i>Curtea de Conturi; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția de Mediu; Agenția „Apele Moldovei”, Agenția pentru Geologie și Resursele Minerale; Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, Comisia Națională a Pieței Financiare, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, IP Unitatea de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului, Ministerul Afacerilor Interna, Autoritatea Aeronautică Civilă, IP „Centrul de instruire continuă în domeniul electoral”, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică</i> precum și <i>Consiliul raional Cantemir; Consiliul raional Dubăsari; Consiliul raional Anenii Noi, Consiliul raional Strășeni</i> au informat că acțiunea vizată a fost planificată spre realizare, fie se angajează în perioada următoare, să actualizeze procedurile de atragere la răspunde disciplinară, unele entități făcând și trimitere la actele de dispoziția aprobate în acest sens (exemplu: Consiliul raional Strășeni care are aprobat Dispoziția Președintelui raionului nr.62 din 08.07.2024 și publicată pe pagina web al Consiliului raional Strășeni)²¹.</p> <p>Suplimentar, cu referire la acțiunea 1.2.2, reieșind din specificul activității, Serviciul de Informații și Securitate, menționează că instituția nu publică pe pagina oficială web informații privind procedurile de angajare a răspunderii disciplinare a ofițerilor de securitate și informații.</p> <p>De asemenea, cu privire la Centrul Național Anticorupție²² s-a raportat că Instrucțiunea cu privire la efectuarea investigațiilor în cadrul anchetei de serviciu și procedurii disciplinare a fost aprobată prin Ordinul nr.114/2014 și Regulamentul Colegiului disciplinar. Totodată, ca urmare a modificărilor recente aduse</p>
--	--	--	--	---

²¹ https://crstraseni.md/media/files/files/dispozi__ie_nr__62_1135564.pdf

²² <https://cna.md/pageview.php?l=ro&idc=190&t=/CNA/Colegiul-Disciplinar>

					<p>Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (de la 04.06.2024), actele normative interne privind procedura disciplinară urmează să fie racordate și modificate.</p> <p>Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației raportează că a fost elaborat și publicat pe pagina web a instituției, Codul de conduită etică și profesională al ANRCETI, aprobat prin Decizia Consiliului de Administrație al Agenției, nr.67 din 20.09.2023, care conține referințe la angajarea răspunderii disciplinare a agenților publici care activează în cadrul ANRCETI (personalului)²³.</p> <p>Procuratura Generală a raportat despre elaborarea Regulamentului Comisiei de disciplină a Procuraturii, aprobat prin Ordinul Procurorului General interimar nr.55/3 din 17.07.2023 și constituirea prin Ordinul Procurorului General interimar nr.24/3 din 13.03.2023 a Comisiei de disciplină a funcționarilor publici din cadrul Procuraturii, fără a face careva referire la publicare acestora pe pagina oficială a instituției.</p> <p>Subsecvent, potrivit raportului prezentat în cadrul Agenției Servicii Publice nu sunt prevăzute instituirea și funcționarea Comisiei de disciplină. Totodată, prin Ordinul ASP nr.912 din 17.10.2022 a fost aprobat Regulamentul cu privire la efectuarea anchetei de serviciu în cadrul Agenției Servicii Publice (cu modificările ulterioare), fără a raporta dacă sunt sau nu publicate. Însă, din analiza/verificarea paginii https://www.asp.gov.md (la compartimentul Transparență și Legislație) se constată că ordinul sus-menționat nu este publicat.</p>
1.2.4 Asigurarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție asupra proiectelor de acte normative pasibile	Centrul Național Anticorupție	Trimestrul IV, 2028 (cu raportare semestrial	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților	► Numărul de proiecte de acte normative (pasibile de expertiza	Conform raportului pentru perioada semestru I 2024 prezentat de către Centrul Național Anticorupție , au fost monitorizate 25 ședințe de Guvern, în cadrul cărora au fost aprobate 439 de proiecte de acte normative . Din totalul acestora:

²³ <https://anrceti.md/files/doc/CODUL%20de%20conduita%20etica%20si%20profesionala%20al%20ANRCETI.pdf>

<p>de expertiza anticorupție, doar după definitivarea proiectelor în urma avizării.</p>	<p>Parlament Cancelaria de Stat Entitățile publice</p>	<p>ă a indicatorilor de progres)</p>	<p>responsabil e</p>	<p>anticorupție în condițiile Legii nr.82/2017) elaborate de către autoritățile publice centrale cu drept de inițiativă legislative/deputați din Parlament și supuse în prealabil acestei expertize.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 168 de proiecte nu necesită a fi supuse expertizei anticorupție conform art.28 alin.(2) din Legea integrității nr.82/2017, • 271 de proiecte au fost pasibile de expertiză anticorupție și supuse expertizei anticorupție (hotărâri de Guvern și legi). Totodată, pe parcursul perioadei de raport au fost înregistrate în Parlament 208 proiecte de acte normative (Guvern - 61, inițiative legislative ale deputaților - 128, Președintele RM. - 14, Adunarea Populară a UTA Găgăuzia - 2), din care: <ul style="list-style-type: none"> • 3 proiecte de legi nu au fost publicate pe site-ul Parlamentului; • 96 de proiecte (Guvern - 19, deputați - 63, Președintele RM - 14) nu necesită a fi supuse expertizei anticorupție conform art.28 alin.(2) din Legea integrității nr.82/2017, • 109 de proiecte (Guvern - 42, deputați - 65, Adunarea Populară a Găgăuziei - 2) au fost pasibile de expertiză anticorupție. Din acestea 104 de proiecte (Guvern - 42, deputați - 60, Adunarea Populară a Găgăuziei - 2) au fost supuse expertizei anticorupție, iar 5 nu au fost supuse expertizei anticorupție. Din cele 5 proiecte ne supuse expertizei: 3 au fost adoptate în termenul de examinare de 10 zile lucrătoare, iar 2 proiecte nu au fost remise către CNA. <p>Din informațiile prezentate de către Secretariatul Parlamentului, în perioada 02.01-28.06 2024, în Parlament au fost înregistrate 208 proiecte dintre care 205 proiecte de acte normative au intrat în procedură legislativă. În conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare Parlamentul a sesizat CNA să prezinte rapoarte de expertiză anticorupție la 66 de inițiative legislative, astfel că CNA a prezentat în termen, 60 de rapoarte de expertiză anticorupție, iar în cazul a 6 inițiative nu a expirat termenul de avizare.</p> <p>În aceeași perioadă, au fost înaintate în Parlament și au intrat în procedură legislativă 65 proiecte de acte normative ale Guvernului: la 42 proiecte de acte normative au fost anexate la dosar sinteze cu obiecții și propunerile CNA expuse în rapoartele</p>
---	---	--------------------------------------	----------------------	--	--

				<p>de expertiză anticorupție, iar 23 de proiecte de acte normative nu au fost supuse procedurii de expertiză anticorupție, reieșind din prevederile art. 28 alin.(2) lit.f) din Legea integrității nr 82/2017.</p> <p>Cancelaria de Stat informează că, pe parcursul semestrului I al anului 2024, în ședințele Guvernului au fost aprobate 461 de hotărâri (inclusiv 2 secrete), 68 dispoziții și 1 decizie protocolară (Dispozițiile Guvernului, deciziile protocolare, avizele Guvernului, hotărârile aferente tratatelor internaționale și cu referire la resursele umane nu sunt pasibile de expertiza anticorupție). Din numărul de 461 de hotărâri aprobate, 285 au fost pasibile de expertiza anticorupție și supuse acestei expertize, care a fost efectuată asupra proiectului definitivat, ceea ce constituie 100%. De asemenea, ca urmare a modificării Legii nr.100/2017, etapa de expertizare a fost separată de etapa de avizare, astfel că la CNA vor fi expediate proiectele definitivitate ca urmare a avizării.</p> <p>Suplimentar, Consiliul Audiovizualului raportează că, a fost remis către CNA pentru efectuarea expertizei anticorupție, <i>Regulamentul privind conținuturile audiovizuale</i>, aprobat prin Decizia nr.61 din 01.03.2024. Ministerul Apărării, în perioada de raportare a elaborat 15 de proiecte de acte normative pasibile expertizei anticorupție. Ministerul Sănătății raportează pentru semestrului I 2024, CNA a efectuat expertiza anticorupție pentru 16 proiecte de acte normative. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a elaborate 37 de acte normative, dintre care au fost pasibile expertizei anticorupție doar 25 de proiecte. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a solicitat expertizarea anticorupție a 36 de proiecte de acte normative, dintre care: aprobate – 20 de proiecte; remise spre aprobare - 5; remise spre înregistrare - 1; în proces de definitivare</p>
--	--	--	--	---

					<p>- 5; în proces de avizare – 4, iar 1 proiect de act normativ în proces de elaborare urmează a fi remis CNA spre expertizare.</p> <p>Ministerul Mediului a supus expertizei anticorupție 27 de proiecte de acte normative. Ministerul Muncii și Protecției Sociale, pe parcursul semestrului I, 2024 a elaborat 25 proiecte de acte normative pasibile de expertiza anticorupție în condițiile Legii nr.82/2017. Agencia de Stat pentru Proprietate Intelectuală a elaborat 2 proiecte de acte normative, supuse în prealabil expertizei anticorupție. Pentru semestrul I al anului 2024, Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru a prezentat spre expertiza anticorupție 5 proiecte de acte normative. Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică a elaborat 3 proiecte de acte normative, supuse în prealabil expertizei anticorupție. Iar Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a raportat că în perioada vizată au fost elaborate 28 de proiecte de acte normative, care au fost supuse expertizei anticorupție.</p>
1.2.5 Publicarea pe site-urile Guvernului/Parlamentului a sintezelor obiecțiilor reflectate în rapoartele de expertiză anticorupție.	Centrul Național Anticorupție Parlament Cancelaria de Stat Entitățile publice	Trimestrul IV, 2028 (cu raportarea semestrială a indicatorilor de progres raportare)	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	➤ Sinteze ale obiecțiilor reflectate în rapoartele de expertiză anticorupție publicate pe site-urile Guvernului/Parlamentului.	<p>Cu privire la sintezele ale obiecțiilor reflectate în rapoartele de expertiză anticorupție publicate pe <u>site-ul Guvernului</u>, Centrul Național Anticorupție raportează că au fost monitorizate 25 ședințe de Guvern, în cadrul cărora au fost aprobate 439 de proiecte, fiind întocmite sinteze la 271 proiecte de acte normative (hotărâri de Guvern și legi). Iar, în ceea ce privește sintezele ale obiecțiilor reflectate în rapoartele de expertiză anticorupție publicate pe <u>site-ul Parlamentului</u>, conform art.36 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, expertiza anticorupție pentru proiectele actelor normative care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament și a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia se efectuează după înregistrarea lor în Parlament.</p> <p>Conform informațiilor raportului prezentat de către Secretariatul Parlamentului, sintezele amendamentelor,</p>

					<p>propunerilor și obiecțiilor sunt publicate pe pagina web a Parlamentului, inclusiv și pe e-Parlament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 42 de sinteze care conțineau obiecțiile incluse în rapoartele de expertiză anticorupție, în cazul proiectelor de acte normative înaintate în Parlament de către Guvern; • 60 de rapoarte de expertiză anticorupție ale CNA la inițiativele legislative înaintate de către deputații în Parlament. <p>Cancelaria de Stat a asigurat publicarea pe site-ul Guvernului a sintezelor obiecțiilor și propunerilor, care includ și obiecțiile din rapoartele de expertiză anticorupție. Astfel, în semestrul I, pe site-ul Guvernului, la compartimentul Ședințele Guvernului, au fost publicate 328 de sinteze ale obiecțiilor și propunerilor (pentru cele 285 proiecte pasibile de expertiza anticorupție, sintezele cuprind și obiecțiile CNA).</p> <p>Serviciul de Informare și Securitate a remis în adresa Cancelariei de Stat, 2 sinteze cu privire la proiectele de acte normative care au fost publicate pe pagina web a Guvernului.</p> <p>Consiliul Audiovizualului menționează că, sintezele propunerilor și obiecțiilor la proiectul deciziei de aprobare a <i>Regulamentul privind conținuturile audiovizuale</i> este publicat pe pagina web a Consiliului Audiovizualului²⁴.</p> <p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, precum și Ministerul Mediului, informează Secretariatul Grupului de monitorizare, cu referire la prezentarea către Cancelaria de Stat, odată cu promovarea actelor normative conform procedurilor stabilite, tuturor sintezelor ale obiecțiilor din rapoartele de expertiză anticorupție, care au fost publicate pe pagina web a Guvernului²⁵.</p>
--	--	--	--	--	--

Obiectivul specific 1.4. Consolidarea integrității și reducerea corupției în procesul electoral, până în 2028

²⁴ <https://consiliuaudiovizual.md/wp-content/uploads/2024/03/D.61-din-01.03.2024-Cu-referire-la-aprobarea-Regulamentului-privind-continuturile-audiovizuale.pdf>

²⁵ <https://gov.md/ro/advanced-page-type/sedinte-guvern>

1.4.6 Prezentarea către Parlament a raportului privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și/sau a grupurilor de inițiativă.	Comisia Electorală Centrală Parlament	Anual 1 iunie	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	➤ Raportul anual plasat pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale	Comisia Electorală Centrală raportează că, în conformitate cu art.26 alin.(1) lit. j) din Codul electoral nr.325/2022, Comisia prezintă Parlamentului, până la data de 1 iunie, un raport privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și/sau a grupurilor de inițiativă. Astfel, prin hotărârea nr.2561 din 31 mai 2024, Comisia a dispus aprobarea Raportului pentru anul 2023 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Prin scrisoarea nr.CEC-8/5111 din 31 mai 2024, hotărârea a fost transmisă Parlamentului Republicii Moldova. Totodată, Parlamentul menționează că, Raportul privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și/sau a grupurilor de inițiativă (înregistrat în Parlament cu nr.1420 din 31.05.2024 ²⁶ a fost prezentat în cadrul ședinței plene din 25.07.2024 ²⁷ .
Obiectivul General 2. EFICIENTIZAREA MĂSURILOR DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A CORUPȚIEI ȘI ASIGURAREA INEVITABILITĂȚII SANȚIONĂRII INFRAȚIUNILOR DE CORUPȚIE					
Obiectivul specific 2.2 Îmbunătățirea cadrului instituțional în vederea eficientizării investigației și a urmării penale a cazurilor de corupție, până în 2028					
2.2.2 Formarea și dezvoltarea competențelor ofițerilor de investigare și urmărire penală, a procurorilor prin formare profesională privind urmărirea penală a cazurilor de corupție.	Institutul Național de Justiție Centrul Național Anticorupție Procuratura Generală/ Procuratura Anticorupție	Trimestrul IV, 2028 (cu raportare semestrială a indicatorilor de progres)	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	➤ Program de formare dezvoltat, aprobat; ➤ Numărul de instruiți organizate;	Institutul Național de Justiție raportează despre organizarea în perioada semestrul I al anului 2024, 9 cursuri de instruire la care au participat judecători, procurori, ofițeri de urmărire, reprezentanți ai CNA, Serviciului Vamal, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, ASP și ANI, cu următoarele tematice: • curs de instruire „ <i>Tehnici de investigare a infracțiunilor de corupție și crime organizate</i> ”, desfășurat în perioadele: 12.03.2024; 13-14.03.2024; 15-18.03.2024; 19-20.03.2024 și 21-22.03.2024, la care au participat în total 48 procurori și 44 ofițeri de urmărire penală.

²⁶ <https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactenormative/tabid/61/LegislativId/7098/language/ro-RO/Default.aspx>

²⁷ <https://www.parlament.md/Actualitate/Comunicatedepresa/tabid/90/ContentId/11354/language/ro-RO/Default.aspx>

				<ul style="list-style-type: none"> • seminar „<i>Particularitățile investigării și judecării infracțiunilor de corupție și conexe. Aspecte dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale și a CtEDO</i>”, desfășurat în data de 12.03.2024, la care au participat 12 judecători și 15 procurori. • seminar „<i>Investigarea infracțiunilor de corupție de nivel înalt și crime organizate</i>”, desfășurat în data de 25.03.2024, cu participarea a 8 procurori, 5 angajați CNA, dintre care 3 din cadrul ARBI și 5 din cadrul SPCSB. • seminar „<i>Investigarea infracțiunii de îmbogățire ilicite și spălarea banilor</i>”, promovat la data de 27.03.2024, cu participarea a 1 judecător, 10 procurori, 5 angajați CNA, dintre care 4 din cadrul ARBI și 5 angajați ai SPCSB. • curs de instruire „<i>Anchete de corupție și investigații financiare</i>”, desfășurat în perioada 15-18.04.2024, la care au participat 3 judecători de instrucție, 9 procurori, 11 colaboratori ai Serviciului Vamal, Serviciul Fiscal de Stat, SPCSB, ASP și ANI. <p>Centrul Național Anticorupție raportează că, dezvoltarea profesională continuă a angajaților se realizează prin instruire internă, externă și autoinstruire, în conformitate cu prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Hotărârea Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Regulamentului cu privire la dezvoltarea profesională continuă a angajaților Centrului Național Anticorupție, aprobat prin Ordinul nr.194 din 16.12.2013 cu modificările și completările ulterioare și planurilor anuale de dezvoltare profesională. Astfel, în perioada de raportare, 226 de angajați ai CNA și-au dezvoltat capacitățile/competențele profesionale în cadrul a 9 instruirii externe, cu enumerarea acestor instruirii.</p> <p>Procuratura Generală raportează că, toate instruirile sunt realizare conform Planului calendaristic modular, de formare</p>
--	--	--	--	---

					<p>continua a procurorilor și consultanților procurorului pentru sem. I al anului 2024, aprobat de Institutului Național al Justiției, Anexa nr.1 la Ordinul Directorului INJ nr.73-23/G din 22.12.2023. Astfel că, în perioada de referință au fost desfășurate 5 instruirii, cu participarea a circa 58 de procurori: <i>instruirea privind completarea/gestionarea datelor din e-Platforma UE privind cauzele de corupție și crimă organizată</i>, desfășurat în perioada 06-07.02.2024; seminarul „<i>Evaluarea și managementul riscurilor de corupție</i>”, promovat în perioada 19-23.02.2024; seminarul „<i>Particularitățile investigării și judecării infracțiunilor de corupție și conexe. Aspecte dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale și a CEDO</i>” organizat în data de 13.03.2024; cursul de instruire „<i>Investigarea infracțiunilor de corupție la nivel înalt și crimă organizată</i>” promovat la data de 25.03.2024; cursul de instruire „<i>Anchete de corupție și investigații financiare</i>” desfășurat în perioada 15-18.07.2024.</p> <p>Suplimentar, potrivit datelor prezentate de către Procuratura Anticorupție, cu referire la modulul de instruire din Planul calendaristic modular al INJ, pct.3901, procurorii anticorupție au participat la instruirea „<i>Particularitățile de investigare și judecare a infracțiunile de corupție și conexe lor</i>”.</p>
2.2.3 Stabilirea și menținerea unui cadru eficient și transparent de comunicare cu publicul în ceea ce privește investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție	Centrul Național Anticorupție Procuratura Generală/ Procuratura Anticorupție	Trimestrul IV, 2028 (cu raportare semestrială a indicatorilor de progres)	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Document de politici elaborat, aprobat și publicat; ➤ Plan de acțiuni aprobat și publicat. 	<p>În scopul informării publicului și asigurării transparenței în activitatea Centrului Național Anticorupție, în perioada de raportare, au fost elaborate și remise instituțiilor media 141 de comunicate de presă. Totodată, comunicatele au fost plasate pe pagina web, www.cna.md, în limbile română și engleză, unde au adunat circa 99 000 de vizualizări în total.</p> <p>Întru mediatizarea subiectelor ce vizează cazuri de corupție investigate împreună cu procurorii, au fost folosite și canalele de comunicare externă.</p> <p>În ceea ce privește procesul de elaborare, aprobare și publicare a unui document strategic de comunicare privind investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție, CNA raportează că</p>

					<p>actualmente în colaborare cu partenerii de dezvoltare a fost selectată și contractată o companie ce urmează să elaboreze acest document de politici. Actualmente acțiunile sunt îndreptate spre efectuarea unei analize privind direcțiile de abordare cu toți subiecții implicați în procesul de comunicare.</p> <p>În luna mai al anului curent, Procuratura Anticorupție a lansat pe pagina web a Procuraturii două rubrici noi „<i>Cauze de rezonanță</i>” și „<i>Sentințe de rezonanță</i>”, în care sunt mediatizate în special cazurile mari de corupție, aflate în examinare la faza de urmărire penală la Procuratura Anticorupție sau la cercetarea fondului în instanțele de judecată, unde instituția prin intermediul acuzatorilor de stat reprezintă învinuirea. Respectiv, la compartimentul „Cauze de rezonanță”, este plasată și accesibilă toată informația dezagregată, cu referire la subiecții de rang înalt cercetați (politic sau justiție), fraudă bancară precum și alte categorii de cauze și subiecți. La fel, în compartimentul „Sentințe de rezonanță” este disponibilă informația detaliată cu referire la fraudă bancară, aferent subiecților speciali precum și alte categorii de infracțiuni. Aceste subcategorii permit cetățenilor să acceseze toată informația relevantă inclusiv referitoare la rezultatele de investigare.</p> <p>Ca urmare a informației transmise către Secretariatul Grupului de monitorizare se atestă că entitățile raportoare au prezentat date privind gradul de comunicare cu publicul, în ceea ce privește cazurile de corupție. Astfel, îndemnăm consolidarea eforturilor entităților vizate în elaborarea și aprobarea documentelor de politici/planurilor de acțiuni ce țin de domeniul comunicarea cu publicul, în ceea ce privește investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție.</p>
2.2.4 Eficientizarea, în baza practicii internaționale în domeniu, a mecanismelor de	Ministerul Justiției; Parlamentul;	Trimestrul II, 2024	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților /	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grup de lucru instituit; ➤ Propuneri formulate și aprobate în cadrul 	În vederea identificării și implementării unor mecanisme corelate cu practica internațională, în scopul eficientizării executării hotărârilor de confiscare specială și extinsă, precum și a mecanismelor de vânzare a bunurilor sechestrate, entitățile responsabile de implementarea acțiunii precum, Ministerul

<p>executării hotărârilor de confiscare</p>	<p>Centrul Național Anticorupție (ARBI);</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat;</p> <p>Ministerul Finanțelor;</p> <p>Procuratura Generală/ Procuratura Anticorupție</p>		<p>instituțiilor responsabile</p>	<p>grupului de lucru;</p> <p>► Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și adoptat.</p>	<p>Justiției, Parlamentul, Centrul Național Anticorupție (ARBI), Procuratura Anticorupție au raportat către Secretariatul Grupului de Monitorizare referitor la crearea și organizarea pe platforma Ministerului Justiției (fiind autoritatea cu competențe în procesul de elaborare și modificare a cadrului normativ) a unui grup de lucru, în baza Ordinului ministrului nr.247 din 03.10.2023. Astfel, urmare a propunerilor formulate în cadrul grupului a fost elaborat un proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale), înregistrat cu număr unic 228/MJ/2024. Proiectul în cauză a fost consultat public, parcurgând două etape de avizare și reavizare (avizare: ianuarie 2024 și reavizare: iunie 2024), iar toate propunerile au fost examinate, consolidate și inserate în proiect, el urmând să fie transmis spre adoptare.</p> <p>Suplimentar, Ministerul Finanțelor a informat că s-a expus prin avizele nr. 04-06/238 din 01.04.2024 și nr. 04-06/422 din 24.06.2024, asupra proiectului de act normativ privind modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale).</p>
<p>2.2.5 Îmbunătățirea cadrului legal în vederea consolidării capacităților autorităților/instituțiilor responsabile de urmărirea și indisponibilizarea bunurilor infracționale</p>	<p>Ministerul Justiției;</p> <p>Centrul Național Anticorupție (ARBI);</p> <p>Procuratura Generală/ Procuratura Anticorupție</p>	<p>Trimestrul II, 2024</p>	<p>În limitele bugetelor aprobate ale autorităților / instituțiilor responsabile</p>	<p>► Proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat.</p>	<p>Procuratura Anticorupție, Centrul Național Anticorupție (ARBI), Ministerul Justiției, Parlamentul precizează că proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale) indicat supra (la acțiunea 2.2.4) conține propuneri de reglementări normative noi, care se referă și la îmbunătățirea cadrului legal pentru consolidarea capacităților autorităților responsabile de urmărirea și indisponibilizarea bunurilor infracționale.</p> <p>Totodată, acest proiect înregistrat cu număr unic: 228/MJ/2024 va înlătura mai multe incoerențe legislative (în special a Codului de procedură penală) și vor asigura îmbunătățirea capacităților administrative ale ARBI în vederea atribuțiilor funcționale ce țin</p>

	Parlamentul; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal				de identificarea, urmărirea, indisponibilizarea, valorificarea și recuperarea bunurilor infracționale.
Obiectivul specific 2.3 Eficientizarea procesului de judecare și sancționare a cazurilor de corupție, până în 2026					
2.3.4 Stabilirea și reglementarea mecanismului de monitorizare a persoanelor juridice învinuite în comiterea infracțiunilor de corupție care au încheiat acord judiciar de interes public.	Centrul Național Anticorupție; Ministerul Justiției Procuratura Generală Consiliul Superior al Magistraturii	Trimestrul II, 2024	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Crearea unui grup de lucru inter-instituțional (CNA/MJ/PG); ➤ Act normativ privind stabilirea procedurii de monitorizare elaborat și adoptat/aprobat; ➤ Mecanism de monitorizare a persoanelor juridice învinuite în comiterea infracțiunilor de corupție care au încheiat acord judiciar de 	<p>Cu referire la acțiunea în cauză pentru perioada vizată, nu au fost întreprinse măsuri de realizare a indicatori de progres stabiliți, iar instituțiile raportoare Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Consiliul Superior al Magistraturii nu a fost antrenată în realizarea acestei acțiuni.</p> <p>Suplimentar, Centrul Național Anticorupție informează că potrivit normele procesual penale referitoare la conceptul acordului judiciar (în interesul public) stabilește că această procedură reprezintă un acord semnat cu persoana juridică învinuită de comiterea unei infracțiuni, ce este validat de instanța de judecată.</p> <p>Suplimentar, persoana juridică acceptă o perioadă de monitorizare de maxim 3 ani de către autoritățile competente, înlătură de la posturile de administrare, persoanele responsabile de comiterea infracțiunii și exclude riscurile corupționale.</p> <p>Transparența acestei proceduri alternative este asigurată prin implicarea instanței de judecată la validarea acordului și obligativitatea publicării acordului pe pagina web oficială a autorităților implicate, procuratura, autoritatea de monitorizare, instanța de judecată.</p> <p>Luând în considerare faptul că, persoana juridică care va încheia acest acord, după expirarea termenului de 3 ani va putea fi</p>

				interes public, funcțional.	<p>eliberată de răspundere penală, întreg procesul de la semnare și până la aplicarea instituției liberării de răspundere penală urmează a fi monitorizat în baza unui soft licențiat, eventual unei baze de date securizate în care să fie stocate informațiile necesare. De asemenea, dificil ar fi monitorizarea persoanelor juridice care operează cu tranzacții comerciale internaționale. În acest sens, ar fi necesar accesul la baze de date deținute de alte autoritățile implicate în procesul de monitorizare (SPCSB, SFS) sau crearea unei baze de date centrale (cu set de date stocate) cu acces pentru autoritățile implicate în acest proces. Totodată, pe lângă procesul tehnic, implementarea acestei norme necesită timp și pentru partea ce ține de managementul resurselor umane (crearea subdiviziunii responsabile, atribuțiile funcționale, angajare de personal etc.).</p> <p>În contextul respectiv, stabilirea și reglementarea mecanismului de monitorizare a persoanelor juridice învinuite în comiterea infracțiunilor de corupție care au încheiat acord judiciar de interes public constituie un proces complex care necesită timp și resurse. În acest sens, măsura propusă urmează a fi realizat în perioada următoare de raportare.</p>
--	--	--	--	-----------------------------	--

OBIECTIVUL GENERAL 4: CULTIVAREA INTOLERANȚEI FAȚĂ DE ACTELE DE CORUPȚIE ȘI ÎNCURAJAREA DENUNȚĂRII ACTELOR DE CORUPȚIE ȘI A PRACTICILOR ILEGALE

Obiectivul specific 4.2 Sporirea angajamentului civic prin raportarea de către cetățeni a actelor de corupție, a celor conexe actelor de corupție și a practicilor ilegale, până în 2028

4.2.1 Asigurarea funcționării platformei electronice Call Center pentru linia națională anticorupție, cu scopul de a optimiza recepționarea și evidența apelurilor.	Centrul Național Anticorupție	Trimestrul IV, 2028 (cu raportare semestrială a indicatorilor de progres)	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Platforma electronică funcțională; ➤ Numărul de apeluri la linia națională anticorupție recepționate. 	Centrul Național Anticorupție informează că la moment sistemul e-Integritate Instituțională cu modul destinat evidenței apelurilor la Linia națională anticorupție este instalat, dar nu este funcțional, din cauza erorilor care nu au fost înlăturate de elaboratori. Astfel că, erorile depistate nu au fost înlăturate, din motivul finisării perioadei de implementare a programului pilot, iar Platforma electronică Call Center pentru Linia națională anticorupție nu este funcțional și mentenanță pe sistem nu este asigurată.
---	-------------------------------	---	---	--	---

					Totodată, întru asigurarea recepționării informațiilor referitoare la comiterea actelor de corupție, a actelor conexe corupției, precum și a altor fapte de comportament corecțional, în perioada de raportare au fost recepționate la Linia Națională Anticorupție 1079 de apeluri .
4.2.2 Asigurarea funcționării și promovării liniilor specializate anticorupție în cadrul entităților publice.	Entitățile publice Centrul Național Anticorupție	Trimestrul IV, 2028 (cu raportare semestrială a indicatorilor de progres)	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Numărul de linii specializate anticorupție funcționale; ➤ Numărul de apeluri la linia națională anticorupție recepționate. 	<p>Întru asigurarea recepționării, prin intermediul apelurilor telefonice a informației referitoare la comiterea actelor de corupție, a actelor conexe corupției sau a faptelor de comportament corecțional, se atestă că 48 din entitățile publice centrale au raportat asupra gradului de implementare a acțiunii date. Totodată, dintre entitățile raportoare 42 de entități publice centrale au informat despre instituirea liniilor specializate anticorupție instituționale/liniilor instituționale pentru informare (unele instituții denumindu-le linii verzi sau linii de încredere), iar 1 entitate a raportat că se află în proces de instituire a liniei specializată anticorupție. Suplimentar, 5 entități publice au informat că nu dispun de linii telefonice anticorupție specializate.</p> <p>În acest sens, în perioada de raport, au fost înregistrate la linia instituțională de telefon peste 2360 apeluri, însă nu toate s-au referit la comiterea pretinselor acte de corupție.</p> <p>În acest sens, Centrul Național Anticorupție, în perioada de raport, a înregistrat 7 apeluri la Linia specializată anticorupție. Serviciul de Informare și Securitate raportează că deține Linia specializată anticorupție, la care, în perioada enunțată, au fost înregistrate 2 apeluri telefonice.</p> <p>Cancelaria de Stat raportează că în cadrul instituției funcționează Linia instituțională pentru informare, la care au fost înregistrate, în perioada vizată, 111 apeluri (solicitări de informații/ informații irelevante).</p> <p>În perioada de referință, în vederea ajustării cadrului normativ departamental, a fost elaborat ordinul Ministrului Apărării nr.146/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind funcționarea sistemului liniilor telefonice anticorupție al</p>

				<p>Ministerului Apărării. Potrivit acestuia, în cadrul instituției de apărare activează Linia specializată anticorupție și Linia instituțională pentru informare. Linia specializată anticorupție este gestionată de către Inspectoratul Militar al Ministerului Apărării, iar în semestrul I au parvenit 4 apeluri. Linia instituțională pentru informare este gestionată de Batalionul de Comunicații și Apărare Cibernetică al Armatei Naționale, la care au parvenit 12 apeluri.</p> <p>Linia specializată anticorupție a Ministerului Sănătății a fost instituită, inclusiv publicată informația privind activitatea anticorupție pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății²⁸. Precizăm că în adresa autorității pe parcursul semestrului I, 2024 au fost înregistrate 3 petiții privind activitatea anticorupție.</p> <p>Ministerul Afacerilor Interne raportează că au fost instituite 2 linii telefonice specializate anticorupție (gestionată de ofițerul de serviciu al Serviciului protecție internă și anticorupție). În perioada semestrului I al anului 2024, au fost recepționate în total 193 de apeluri, dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 35 apeluri s-au referit la comiterea pretinselor acte de corupție, • 59 apeluri s-au referit la comiterea altor faptele ilegale, • 99 apeluri consultative. <p>În cadrul Agencia Națională de Transport Auto este instituită Linia instituțională anticorupție și Registrul de evidență a apelurilor la linia instituțională anticorupție. Pe parcursul perioadei de raportare au fost înregistrate 6 apeluri, dar care nu presupune acte de corupție.</p> <p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale dispune de linie instituțională anticorupție, la care în perioada de raportare au fost recepționate 10 apeluri, dintre care 0 (zero) apeluri ce vizează raportarea actelor de corupție, a celor conexe actelor de corupție și a practicilor ilegale.</p>
--	--	--	--	---

²⁸ <https://ms.gov.md/transparenta-decizionala/activitatea-anticoruptie/>.

					<p>Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor dispune de Linia instituțională pentru informare, funcțională din 2020, numărul de telefon fiind plasat pe pagina web a instituției. În perioada de raportare au fost recepționate 10 apeluri.</p> <p>Agencia Servicii Publice linia specializată anticorupție, la care au fost recepționate 1330 apeluri.</p>
4.2.3 Dezvoltarea proiectelor de informare/sensibilizare/colaborare dedicată cetățenilor în vederea determinării acestora de a raporta actele de corupție și cele conexe corupției (cu evidențierea căilor și procedurilor legale de raportare).	Centrul Național Anticorupție	Trimestrul IV, 2028 (cu raportare semestrială a indicatorilor de progres)	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților responsabile	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Numărul de evenimente organizate; ➤ Numărul de participanți la evenimente. 	<p>Centrul Național Anticorupție în cooperarea cu reprezentanții societății civile dezvoltă și implementează proiecte/campanii de sensibilizare cu participarea publicului larg (agenți publici din diverse sectoare, precum: educație, sănătate, mediul privat, sector public etc.</p> <p>Astfel, în perioada de raport de către Centrul Național Anticorupție au fost organizate total 172 de instruiți cu participarea a 11.438 de persoane, dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agenți publici – 9484 persoane în cadrul a 154 instruiți, • Elevi și studenți – 1844 persoane, în cadrul a 15 instruiți, • Sectorul privat – 110 persoane, în cadrul a 3 instruiți. <p>În cadrul tuturor acestor instruiți și campanii organizate au fost evidențiate și comunicate procedurile legale de raportare a cazurilor de corupție.</p>

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Realizarea obiectivelor stabilite de Programul național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028 este interconectat cu mecanismul de implementare conștiincioasă a acțiunilor agreate în comun de către autoritățile implementatoare. La fel, realizarea măsurilor strategice depinde de calitatea raportării progreselor obținute (care trebuie să fie în termen, structurată, completă și în strictă conformitate cu indicatorii de monitorizare).

Pentru perioada curentă de raport, au fost înregistrate o serie de progrese, dar deficiențele și tergiversările identificate în realizarea unor activități prevăzute în Planul de acțiuni al Programului, influențează desfășurarea procesului de consolidare a instituțiilor statului în contextul acestui document strategic.

Data fiind experiența punerii în aplicare a documentelor de politici anterioare, pentru implementarea justă a actualului Program este importantă recunoașterea și respectarea următoarelor premise: stabilitatea și voința politică; asigurarea financiară; asumarea responsabilității din partea entităților implementatoare; asigurarea controlului public, monitorizarea independentă și imparțială; asigurarea securității naționale și manifestarea rezistenței la schimbări. Doar în prezența tuturor premiselor menționate supra, implementarea măsurilor prevăzute de Program va produce impactul scontat prin indicatorii prevăzuți în Capitolul V al documentului strategic.

Constatările sumative regăsite în informațiile expuse în prezentului raport de monitorizare, sunt după cum urmează:

- gradul de raportare a progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului de acțiuni al Programului, pentru semestrul I 2024, asigurat de către autoritățile publice la nivel central constituie **88%**, respectiv, gradul de raportare al autorităților publice locale de nivelul II constituie **65,7%**;
- asigurarea elaborării și consultării publice a proiectului de act normativ privind eficientizarea executării hotărârilor de confiscare specială și extinsă, precum și a mecanismelor de vânzare a bunurilor infractionale sechestrate, acest proiect urmând să fie adoptat;
- atestarea, în semestrul I, 2024 a unui grad înalt de transmitere a proiectelor de acte normative către Centrul Național Anticorupție pentru a fi supuse expertizei anticorupție. Astfel, toate proiectele de acte normative aprobate în cele 25 de ședințe ale Guvernului care au avut loc în semestrul I, 2024 și pasibile de expertiza anticorupție au fost transmise și supuse expertizei sus-menționate în proporție de 100%. Iar din totalul proiectelor de acte normative înregistrate în Parlament și pasibile de expertiza anticorupție au fost transmise și supuse în proporție de 96% (5 proiecte înregistrate pe platforma parlamentară au eludat această măsură de prevenire a corupției). Constatările evidențiate mai sus demonstrează o responsabilizare a autorilor proiectelor de acte normative (atât din Parlament, cât și din Guvern). Menționăm că expertiza anticorupție ca unul din instrumentele de prevenire a corupției contribuie în esență la transparentizarea procesului decizional, iar datele oferite permit a concluziona că acest mecanism de prevenire a corupției este unul funcțional și util asupra creației legislative din Republica Moldova;
- asigurarea realizării măsurilor de instruire pe segmentul formarea profesională privind urmărirea penală a cazurilor de corupție.

Totodată, în perioada de referință (semestrul I, 2024) au fost semnalate și constatate unele *provocări*, precum:

- dificultatea de a înțelege de către unele entități publice implementatoare (centrale și locale) a necesității și importanței publicării procedurilor instituționale clare, privind atragerea la răspundere disciplinară a agenților publici, unele entități menționând că ar putea genera interpretări eronate stabilirea și publicarea procedurii vizate la nivel instituțional. Astfel, se menționează că publicarea procedurilor interne de

sesizare a comisiilor disciplinare privind încălcările/neregulile unor agenți publici și în general publicarea unor norme instituționale clare privind răspunderea disciplinară are ca scop transparentizarea procesului administrativ al entității respective, precum și responsabilizarea agenților publici nemijlocit. Desigur, aceste proceduri trebuie să fie elaborate în conformitate cu cadrul legal național din domeniu;

- s-a menționat de către o entitate implementatoare a deficienței de comunicare interinstituțională în procesul de transmitere și supunere expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative, fără a aduce alte detalii la acest capitol;
- deficiență în prezentarea informației neuniform și cu depășirea termenului indicat de raportare, de către entitățile publice, în special a datelor colectate de la entitățile subordonate;
- deficiențe de comunicare și cooperare inter-instituționale, în ceea ce privește asigurarea unei implementări uniforme și eficiente a acțiunilor propuse de Program;
- tergiversarea implementării unor acțiuni a fost argumentată de insuficiența cadrelor de personal și a resurselor financiare la nivel instituțional;
- necesitatea de a educa și informa publicul privind utilizarea corectă a liniilor anticorupție instituționale,
- lipsa instruirilor privind modul de funcționare eficientă a liniei specializate anticorupție în cadrul entităților publice.

De asemenea, au fost identificate următoarele **recomandări** pentru îmbunătățirea performanțelor instituționale în vederea realizării acțiunilor din Program:

- necesitatea prezentării de către entitățile publice, a informațiilor în mod comprehensiv, în termen și în strictă conformitate cu indicatorii de monitorizare indicați în acțiune, deoarece calitatea informației raportate este interconectată cu calitatea informației redată în cadrul rapoartelor de monitorizare și evaluare a Programului;
- necesitatea intensificării comunicării inter-instituționale în ceea ce privește inițierea realizării acțiunilor atribuite spre implementare în comun;
- asigurarea aprobării unor documente de politici de comunicare cu publicul privind procesul de investigare și urmărire penală a cazurilor de corupție. Realizarea acestei măsuri va facilita dialogul cu publicul într-un mod clar și eficient și va spori transparența și responsabilitatea socială;
- acordarea unei atenții sporite în procesul de stabilire și implementare a mecanismului de monitorizare a persoanelor juridice învinuite în comiterea infracțiunilor de corupție, care au încheiat acord judiciar de interes public. Menționăm că buna implementare a acestui mecanism va contribui semnificativ la eficientizarea procesului penal;
- necesitatea acordării asistenței de ordin informațional și metodologic, în vederea consolidării capacităților autorităților responsabile de implementarea Planului de acțiuni, în scopul asigurării unui proces eficient de monitorizare și evaluare a progreselor în implementarea documentelor de politici, precum și în scopul aplicării nemijlocite a instrumentelor de integritate.

În concluzie, actorii implicați sunt încurajați să își includă în prioritățile instituționale, implementarea acțiunilor stabilite în Planul de acțiuni al Programului național de integritate și anticorupție pentru anii 2024-2028, astfel contribuind și la realizarea angajamentelor prevăzute în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr.315/2022, precum și a Obiectivelor pentru Dezvoltare Durabilă. De asemenea, Secretariatul grupului de monitorizare mizează în continuare pe o cooperare interinstituțională deschisă și eficientă, precum și pe implicarea activă a tuturor entităților responsabile întru realizarea Planului de acțiuni al Programului sus-menționat.